מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות את מרכיבי הפסקה הטיעונית: טענה, נימוק, ראיה, דוגמה, טענת נגד, הפרכה וסיכום
- לבחור מילות קישור מתאימות בין משפטים
- לתרגל סידור נכון של פסקה טיעונית וכתיבת פסקה קצרה

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – מה תפקיד המשפט?

1. א – טענה
2. ב – נימוק
3. א – ראיה
4. ב – טענת נגד
5. ג – הפרכה

חלק ב' – התאימו מושג להגדרה

1 – ד (מה אני חושב על הנושא, במשפט ברור אחד)
2 – ג (הסיבה לטענה שלי)
3 – א (נתון או מחקר שמחזק את הנימוק)
4 – ב (מקרה מוחשי שממחיש את הנימוק)
5 – ו (מה יגידו מי שחושבים אחרת)
6 – ה (התשובה שלי לטענת הנגד)

חלק ג' – השלימו במילת קישור מתאימה

1. אולם
2. לכן
3. משום ש
4. אף על פי ש
5. יתרה מזו

חלק ד' – סדרו את הפסקה הטיעונית

1. לדעתי, כדאי שבכל כיתה תהיה ספרייה קטנה.
2. משום שכאשר ספרים זמינים, קוראים יותר.
3. למשל, בכיתות שבהן יש פינת קריאה, תלמידים לוקחים ספר בהפסקה.
4. יש הטוענים שיש ספרייה גדולה בבית הספר ואין בכך צורך.
5. אולם ספר שנמצא במרחק יד מזמין קריאה גם ברגעים קצרים.
6. לסיכום, ספרייה כיתתית תטפח אהבת קריאה.

חלק ה' – כתבו משפט מתאים

1. למשל: משום שפעילות גופנית משפרת ריכוז ובריאות.
2. למשל: אולם כמה דקות תנועה מחזירות ריכוז ללימודים.

חלק ו' – משימת כתיבה

1. לבדוק שכל המרכיבים קיימים, שהסדר הגיוני, ושיש לפחות שתי מילות קישור מתאימות.

כרטיס יציאה – מה לחפש

- נימוק הוא הסבר, ראיה היא נתון או עובדה שמחזקת אותו
- ניגוד: אולם/אך, סיכום: לסיכום/לאור האמור
- טענה, נימוק, דוגמה, טענת נגד, הפרכה, סיכום

טיפים להפעלה:

- אפשר לתרגל תרגול 1 בעל פה לפני המעבר לכתיבה
- כדאי להציג דוגמה מוכנה מהזירה לפני משימת הכתיבה הפתוחה
- לתלמידים מתקשים אפשר לוותר על הפריטים המסומנים כקשים

דף תרגול: כתיבה טיעונית – ממדיבייט לפסקה

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה נלמד מילים חשובות לכתיבת פסקה שמשכנעת. למשל: מה אני חושב, ולמה אני חושב כך.

📖 מילון קטן:

טענה / עמדה	מה אני חושב על הנושא, במשפט אחד ברור
נימוק	הסיבה לטענה שלי
ראיה	נתון, מחקר או דברי מומחה שמחזקים את הנימוק
דוגמה	מקרה אמיתי שממחיש את הנימוק
טענת נגד	מה יגידו מי שחושבים אחרת ממני
הפרכה	התשובה שלי לטענת הנגד
סיכום	חזרה על הטענה בלי להוסיף טענה חדשה
מילת קישור	מילה שמחברת בין משפטים, כמו כי, לכן, אולם

1 חלק א' – מה תפקיד המשפט?

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. המשפט הזה אומר מה חושבים - איזה סוג משפט הוא?

א) טענה ב) נימוק ג) ראיה ד) סיכום

2. המשפט הזה מסביר למה - איזה סוג משפט הוא?

א) טענה ב) נימוק ג) דוגמה ד) טענת נגד

3. יש כאן סקר - איזה סוג משפט הוא?

א) ראיה ב) דוגמה ג) הפרכה ד) סיכום

4. המשפט מציג דעה אחרת - איזה סוג משפט הוא?

א) נימוק ב) טענת נגד ג) הפרכה ד) סיכום

5. המשפט עונה לדעה אחרת - איזה סוג משפט הוא?

א) טענה ב) ראיה ג) הפרכה ד) דוגמה

2 חלק ב' – התאימו מושג להגדרה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. טענה	___	**א.** נתון או מחקר שמחזק את הנימוק
2. נימוק	___	**ב.** מקרה מוחשי שממחיש את הנימוק
3. ראיה	___	**ג.** הסיבה לטענה שלי
4. דוגמה	___	**ד.** מה אני חושב על הנושא, במשפט ברור אחד

5. טענת נגד	___	**ה.** התשובה שלי לטענת הנגד
6. הפרכה	___	**ו.** מה יגידו מי שחושבים אחרת

3 חלק ג' – השלימו במילת קישור מתאימה

השלימו את המילה החסרה.

1. רצינו לצאת לטיול, _____ ירד גשם חזק.

2. ירד גשם חזק, _____ נשארנו בבית.

3. נשארנו בבית _____ ירד גשם חזק.

4. _____ המשחק קשה, הוא מהנה מאוד.

5. קריאה מרחיבה את אוצר המילים. _____ , היא מפתחת את הדמיון.

4 חלק ד' – סדרו את הפסקה הטיעונית

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	משום שכאשר ספרים זמינים, קוראים יותר.
☐	למשל, בכיתות שבהן יש פינת קריאה, תלמידים לוקחים ספר בהפסקה.
☐	לסיכום, ספרייה כיתתית תטפח אהבת קריאה.
☐	אולם ספר שנמצא במרחק יד מזמין קריאה גם ברגעים קצרים.
☐	יש הטוענים שיש ספרייה גדולה בבית הספר ואין בכך צורך.
☐	לדעתי, כדאי שבכל כיתה תהיה ספרייה קטנה.

5 חלק ה' – כתבו משפט מתאים

ענו בקצרה.

1. כתבו נימוק אחד לטענה: כדאי להוסיף שיעור ספורט נוסף בבית הספר.

2. כתבו משפט הפרכה לטענת הנגד: יש הטוענים שספורט גוזל זמן מהלימודים.

6 חלק ו' – משימת כתיבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בחרו נושא לדיון (למשל: טלפונים בהפסקות, ספרייה כיתתית, שיעור מחוץ לכיתה) וכתבו פסקה טיעונית בת 6-8 משפטים הכוללת: טענה, נימוק, ראיה, דוגמה, טענת נגד, הפרכה וסיכום.

כרטיס יציאה

מהי ההבדל בין נימוק לראיה?

כתבו מילת קישור אחת לניגוד ומילה אחת לסיכום.

מהו הסדר הנכון של פסקה טיעונית?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀